

Het zwarte kat-gat

De verhouding tussen mens en dier is nogal veranderd de laatste decennia. Hoe lang is de voor dieren (op zijn zachtst gezegd) onaangename bio-industrie nog haalbaar? Zijn de Oostervaardersplassen voor paarden en runderen ook zo'n fijn natuurgebied? Is het verschil tussen mens en dier werkelijk zo groot als lang is gedacht? Zeker niet als het om lijden gaat. Filosofen spreken over dierenrechten, de Partij voor de Dieren heeft in veel landen inmiddels zusterpartijen die strijden voor dierenwelzijn.

Tegelijkertijd lijkt onze liefde voor enkele uitverkoren – vooral aaibare – dieren alleen maar dieper te worden. En heviger te worden geuit, tot in de dood, met een echte uitvaart die steeds meer op een gewone uitvaart voor mensen gaat lijken. Dus waarom ook geen graf voor ons huisdier – vlakbij of naast ons of in hetzelfde graf – op de 'gewone' mensengrafplaats? Die vraag wordt onderzocht in één van de artikelen in dit themanummer.

Hoe ons te verhouden tot dieren is bij velen een belangrijk thema geworden. Dieren & wij, zo luidde het extra dikke zomernummer afgelopen juli van opinieweekblad *De Groene Amsterdammer*. 'We mogen dan in het Antropoceen leven, het tijdperk waarin de mens de planeet domineert, we lijken ons er steeds sterker van bewust te zijn dat we het leven op aarde met dieren delen en dat we daar consequenties aan moeten verbinden,' schreef hoofdredacteur Xandra Schutte in het voorwoord.

Aanleiding tot dit nummer is de tentoonstelling *De Laatste Aai* die dit jaar in het Nederlands Uitvaart Museum Tot Zover gehouden wordt. In *De Laatste Aai* staat het dode dier centraal, het geliefde huisdier en minder geliefde dieren die wij (per ongeluk) aanrijden of (expres) opeten. Laura Cramwinckel, projectleider bij Tot Zover, schreef speciaal voor *De Begraafplaats* een artikel over de tentoonstelling. Als de opening van de tentoonstelling niet was uitgesteld van oktober 2018 naar dit voorjaar, dan hadden wij dit nummer al in december uitgebracht. (Tijdens de productie van dit nummer hoorde we van een tweede uitstel naar juni 2019, toen was uitstel voor ons naar diezelfde maand niet meer mogelijk.)

Dieren op de begraafplaats zijn er genoeg, in diverse vormen. Levend en wild, levend en aan de lijn en soms poepend op het graf. Maar ook in versteende (of plastic) vorm, als grafbeeld. Vooral honden zijn geschikt als grafbeeld, als symbool van waakzaamheid en loyaliteit tot in de dood. Zelf ben ik meer een kattenvriend. Een kat op mijn graf, liefst in opgerolde vorm en in diepe slaap, zou ik niet afslaan. Als toonbeeld van sierlijkheid en genot, als symbool van de eeuwige slaap. Hoewel... slaap en dood zijn voor mij tegenstrijdig, ik geloof niet in een ontwaken na het laatste inslapen. Nee, dan is de kat die hier op de foto staat, en ook in de al eerder genoemde *Groene Amsterdammer* bij een artikel over kijken naar katten, een beter symbool voor mij. Het is een opgerolde zwarte kat op bed, die op volmaakte wijze een zwart gat uitbeeldt. Zo zie ik de dood, als het niets, het grote ophouden, de absolute leegte. Daarom zeg ik nu: geef mij een grafsteen met daarop een afbeelding van het zwarte kat-gat.

Anja Krabben, hoofdredacteur

Foto van 'Woodgie2' op de internetsite Reddit met de titel *There Is a Black Hole Warping Space-Time in the Duvet*